

Bölüm 22

KARACİĞERİN PRİMER SOLID MALİGN NEOPLAZİLERİ

Mehmet Ali GÖK¹

GİRİŞ

Karaciğerin malign tümörleri, primer malign tümörler ve metastatik (sekonder) tümörler olarak iki başlık altında incelenir. Karaciğerin primer malign tümörleri hepatosit hücrelerinden ve intrahepatik safra yollarının epitel hücrelerinden gelişen karsinomlar ve vasküler, mezenkimal dokulardan kaynak alan primer malign tümörlerden oluşurlar. Bütün tümörlerin kendine spesifik özellikleri olmasına rağmen, klinik belirtileri benzerdir. Metastatik tümörlerin tanısı primer hastalığın takibine bağlı olarak tanı konması primer karaciğer tümörünün tanısına göre daha yüksektir. Tedavileri ise kemoterapi ve radyoterapiye cevap yetenekleri etyolojilerine göre farklılıklar gösterirler. Tedavileri ve özellikleri bakımından primer ve metastatik (sekonder) olarak iki gruba ayrılarak incelenirler.

Metastatik(sekonder) tümör oranı primer tümör oranının 20 katıdır. Hepatosellüler karsinom primer malign tümörlerin %70 ten fazlasını oluşturur. Bunların %14 ünü kolanjiokarsinom ve geri kalanını mezenkimal tümörler oluşturur. Hepatoblastoma ise çocukluk çağı karaciğer tümörlerinin %2 sini meydana getirir. Metastatik tümörler içerisinde en önemli yeri kolorektal karaciğer metastazları teşkil eder. Lenf nodundan sonra metastazların en sık görüldüğü organ karaciğerdir. Kanserle bağlı ölümlerin otopsilerinde %25-50 oranında karaciğer metastazı bulunmuştur.

HEPATOSELLÜLER KARSİNOM

Karaciğerin en sık primer malign tümörü Hepatosellüler Karsinomdur. HCC hepatositlerden köken alan bir tümördür. Hepatosellüler karsinom gelişmesinde en önemli faktör karaciğerde oluşan rejenerasyondur. Herzaman inflamasyon

İndiferansiye sarkoma

Primer karaciğer sarkomu çok ender görülür. Karaciğerde sarkom görülünce, komşu dokulardan metastaz olmadığı kesinleştirilmelidir. Genellikle çocuk yaşlarda görülen primer karaciğer sarkomudur (29).

SONUÇ

Hepatosellüler karsinomunun etiyojisinde hepatitler ve alkolizm önemli yer tutar. Ülkemiz içinde önemli olan bu durum; aşılama ve eğitim gibi önlemlerle önlenabilir. Koruyucu önlemin olması bu hastalıkların koruyucu hekimlik açısından önemli kılar. Primer hepatik kanser gelişimi için risk grubu hastaların yakın takibi, tümörün kürativ tedavilerin uygulanabileceği erken dönemlerde teşhisini kolaylaştırır.

KAYNAKLAR

1. Chuang WL, Chang WY, Lu SN, Su WP, Lin ZY, Chen SC, et al. The role of hepatitis B and C viruses in hepatocellular carcinoma in a hepatitis B endemic area. A case control study. *Cancer*. 1992;69(8):2052-4.
2. Muir C, Powell J, Manck T, Whelan S. *Cancer incidence in Five Continents volume V: IARC*; 1987.
3. Srivatanakul P, Sriplung H, Deerasamee S. Epidemiology of liver cancer: an overview. *Asian Pacific journal of cancer prevention*. 2004;5(2):118-25.
4. Acalovschi M. Cholangiocarcinoma: risk factors, diagnosis and management. *Romanian journal of internal medicine= Revue roumaine de medecine interne*. 2004;42(1):41-58.
5. Gores GJ. Cholangiocarcinoma: current concepts and insights. *Hepatology*. 2003;37(5):961-9.
6. Hanack, Lorf, Binder, Braun, Oestmann, Sattler, et al. Surgical treatment of cholangiocellular carcinoma. *Swiss surgery*. 1999;5(3):111-5.
7. Sangiovanni A, Del Ninno E, Fasani P, De Fazio C, Ronchi G, Romeo R, et al. Increased survival of cirrhotic patients with a hepatocellular carcinoma detected during surveillance. *Gastroenterology*. 2004;126(4):1005-14.
8. Chu CM. Natural history of chronic hepatitis B virus infection in adults with emphasis on the occurrence of cirrhosis and hepatocellular carcinoma. *Journal of gastroenterology and hepatology*. 2000;15:E25-E30.
9. Fattovich G, Giustina G, Christensen E, Pantalena M, Zagni I, Realdi G, et al. Influence of hepatitis delta virus infection on morbidity and mortality in compensated cirrhosis type B. *Gut*. 2000;46(3):420-6.
10. Verme G, Brunetto MR, Oliveri F, Baldi M, Forzani B, Piantino P, et al. Role of hepatitis delta virus infection in hepatocellular carcinoma. *Digestive diseases and sciences*. 1991;36(8):1134-6.
11. Zhao W, Zhou HH, Ma TM, Cao J, Lu G, Shen YJ. PCR-Based Detection of *Cryptosporidium* spp. and *Enterocytozoon bienersi* in Farm-Raised and Free-Ranging Geese (*Anser anser f. domestica*) From Hainan Province of China: Natural Infection Rate and the Species or Genotype Distribution. *Front Cell Infect Microbiol*. 2019;9:416.
12. Ökten A, Demir K, Kaymakoglu S, Özdil S, Dinçer D, Durakoğlu Z. Karaciğer sirozunda hepatosellüler karsinoma sıklığı ve etiyojisi. *Güncel Gastroenteroloji*. 2001;5:293-7.
13. Xu B, Yan Y, Huang J, Yin B, Pan Y, Ma L. Cortex *Phellodendri* extract's anti-diarrhea effect in mice related to its modification of gut microbiota. *Biomed Pharmacother*. 2019;123:109720.

14. Ma J, Lin X, Chen C, Li S, Zhang S, Chen Z, et al. Circulating miR-181c-5p and miR-497-5p are potential biomarkers for prognosis and diagnosis of osteoporosis. *J Clin Endocrinol Metab.* 2019.
15. Kew MC. Synergistic interaction between aflatoxin B1 and hepatitis B virus in hepatocarcinogenesis. *Liver international.* 2003;23(6):405-9.
16. Messner DJ, Kowdley KV. Neoplastic transformation of rat liver epithelial cells is enhanced by non-transferrin-bound iron. *BMC gastroenterology.* 2008;8(1):2.
17. Polio J, Enriquez RE, Chow A, Wood WM, Atterbury CE. Hepatocellular carcinoma in Wilson's disease. Case report and review of the literature. *Journal of clinical gastroenterology.* 1989;11(2):220-4.
18. Cheng W, Govindarajan S, Redeker A. Hepatocellular carcinoma in a case of Wilson's disease. *Liver.* 1992;12(1):42-5.
19. Jansen NA, Dehghani A, Linssen MML, Breukel C, Tolner EA, van den Maagdenberg A. First FHM3 mouse model shows spontaneous cortical spreading depolarizations. *Ann Clin Transl Neurol.* 2019.
20. Capurro M, Wanless IR, Sherman M, Deboer G, Shi W, Miyoshi E, et al. Glypican-3: a novel serum and histochemical marker for hepatocellular carcinoma. *Gastroenterology.* 2003;125(1):89-97.
21. Coakley FV, Schwartz LH, editors. *Imaging of hepatocellular carcinoma: a practical approach. Seminars in oncology;* 2001: Elsevier.
22. Burrel M, Llovet JM, Ayuso C, Iglesias C, Sala M, Miquel R, et al. MRI angiography is superior to helical CT for detection of HCC prior to liver transplantation: an explant correlation. *Hepatology.* 2003;38(4):1034-42.
23. Navarro C, Corretger JM, Sancho A, Rovira J, Morales L. Paraneoplastic precocious puberty report of a new case with hepatoblastoma and review of the literature. *Cancer.* 1985;56(7):1725-9.
24. Goletti O, Chiarugi M, Bucciante P, Macchiarini P. Subcutaneous implantation of liver metastasis after fine needle biopsy. *European journal of surgical oncology: the journal of the European Society of Surgical Oncology and the British Association of Surgical Oncology.* 1992;18(6):636-7.
25. Navarro C, Corretger JM, Sancho A, Rovira J, Morales L. Paraneoplastic precocious puberty. Report of a new case with hepatoblastoma and review of the literature. *Cancer* 1985;56:1725-9.
26. Akça S, Süleymanlar İ, Dinçer D, Demirbaş A, Gelen T, Gürkan A, et al. Hepatic epitheloid hemangioendothelioma treated with orthotopic liver transplantation: A case report. *Turk J Gastrenterol* 2002;13:221-5.
27. Kirschsteina T, Aeberlib D, Zimmermann A, Uhla W, Büchlera MW. Metastatic angiosarcoma of the liver preoperatively presenting as giant hemangioma digestion 2000;62:280-3.
28. Kubota E, Katsumi K, Lida M, Kishimoto A, Ban Y, Nakata K, et al. Biliary cystadenocarcinoma followed up as benign cystadenoma for 10 years. *J Gastroenterol* 2003;38:278-82.
29. Sherlock S, Dooley J. *Diseases of the liver and biliary system.* 11th ed. Oxford: Blackwell Publishing; 2002.